

TUUSULAN
SEURAKUNTA

Tuusulan seurakunnan

**hautaustoimen
ohjesääntö**

Hyväksytty Tuusulan seurakunnan kirkkovaltuustossa 23/9/2014
Vahvistettu Espoon hiippakunnan tuomiokapitulissa 26/5/2015

TUUSULAN SEURAKUNNAN HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ

SISÄLLYSLUETTELO

Lyhenteet ja käsitteet.....	3
-----------------------------	---

HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ

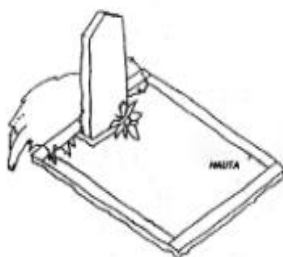
1 § Hautaustointa koskevat säännökset	4
2 § Hautaustoimen hallinto	4
3 § Hautausmaat	5
4 § Hautausmaakaava ja käyttösuunnitelma	5
5 § Hauta	6
6 § Hautaoikeus	7
7 § Hautaamisjärjestys	8
8 § Hautaoikeuden haltija	8
9 § Todistus hautaoikeudesta	9
10 § Ruumiin ja tuhkan käsittely, säilyttäminen ja kuljettaminen	9
11 § Hautaaminen	10
12 § Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto	11
13 § Haudan hoitaminen	12
14 § Hautamuistomerkit	12
15 § Hautakirjanpito	13
16 § Hautausmaan katselmus	14
17 § Liikkuminen hautausmaalla	14
18 § Hautausmaalla noudatettava järjestys	15
19 § Räjätystyöt hautausmaalla	15
20 § Voimaantulo	16

Lyhenteet ja käsitteet

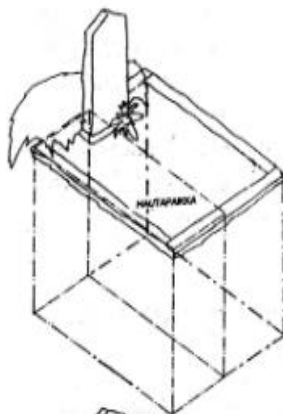
KL = Kirkkolaki

KJ = Kirkkojärjestys

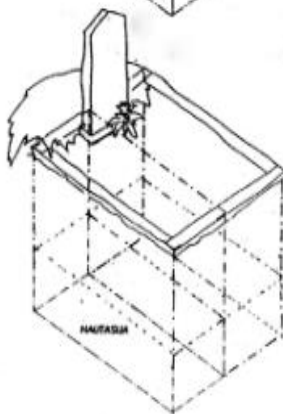
HAUTA, HAUTAPIIKKA, HAUTASIIA

Haudalla tarkoitetaan yhden tai useamman vainajan hautaamista varten varattua maa-aluetta hautausmaalla.

Hautapaikalla tarkoitetaan yhtä tai useampaa (normaalisti kahta) päällekkäin haudattavaa arkkua varten varattua tilaa haudassa. Piirroksen haudassa on kaksi arkuhautapaikkaa.

Hautasijalla tarkoitetaan yhden arkun tai uurnan paikkaa haudassa. Piirroksen haudassa, johon haudataan kahteen kerrokseen, on neljä arkuhautasijaa.

Kuva: hauta, hautapaikka ja hautasija

Tuusulan seurakunnan hautaustoimen ohjesääntö

1 § Hautaustointa koskevat säännökset

Tuusulan seurakunnan hautaustoimessa on noudatettava hautaustoimilaissa, kirkkolaisissa, kirkkojärjestyksessä sekä muissa laeissa ja asetuksissa olevien säännöksiensä lisäksi tämän ohjesäännön määräyksiä.

Hautaustoimilaki (457/2003)

Kirkkolaki (1054/1993) 17 luku

Kirkkojärjestys (1055/1993) 17 luku

Terveysturvallisuuslaki (1280/1994) 7 luku 39 - 42 §

KL 17 luku 7 § /Hautaustoimen ohjesääntö

*Kirkkovaltuusto hyväksyy hautaustoimen ohjesäännön, joka on alistettava tuomio-
kapitulin vahvistettavaksi. Hautaustoimen ohjesääntöön on otettava tarkemmat toimenpanoa ja menettelyä koskevat määräykset haudoista, hautakirjanpidosta, haudan hoidolle asetetuista vaatimuksista ja hautamuistomerkkien hyväksymisestä sekä hautausmaalla noudatettavasta järjestyksestä.*

2 § Hautaustoimen hallinto

Tuusulan seurakunnan hautaustoimesta vastaa kirkkoneuvosto. Tämän ohjesäännön lisäksi päätösvallan käyttämisestä hautaustoimeen liittyvissä asioissa määrätään kirkkoneuvoston ohjesäännössä sekä hautausmaatoimen johtokunnan ja viranhaltijoiden johtosäännöissä. Kirkkoneuvoston alainen hautausmaatoimen johtokunta tekee hautaustoimea koskevia päätöksiä johtokunnan johtosäännön mukaisesti.

Hautaustoimen tehtäviä hoitavat hautausmaiden toimistot, kirkkoherranvirasto ja taloustoimisto.

KL 10 luku 3 § 3 mom/ Jaostot ja niiden toimivalta

Kirkkoneuvoston jaostoille voidaan antaa valta ratkaista kirkkoneuvoston puolesta ohjesäännössä mainittuja asioita, ei kuitenkaan asioita, joita koskeva päätös on alistettava tai jotka koskevat esityksen tekemistä kirkkovaltuustolle tai sen päätöksen täytäntöön panemista.

4 § 2 ja 3 mom /Johtokunnat. Viranhaltijan ja luottamushenkilön toimivalta

Kirkkoneuvoston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle sekä kirkkoneuvoston alaiselle viranhaltijalle voidaan ohje- tai johtosäännössä antaa valta ratkaista kirkkoneuvostolle kuuluvia säännössä mainittavia asioita, joiden merkitys ei ole sellainen, että asian käsittelemistä kirkkoneuvostossa on pidettävä tarpeellisena. Asiaa, jota 3 §:n 3 momentin mukaan ei saa antaa kirkkoneuvoston jaoston ratkaistavaksi, ei voida antaa johtokunnan päätettäväksi eikä edellä 2 momentissa mainitun luottamushenkilön tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

5 § /Ratkaisuvallan siirtäminen

Kirkkoneuvosto tai sen puheenjohtaja voi ohjesäännössä määrätyn ajan kuluessa siirtää johtokunnan ja 4 §:ssä mainitun luottamushenkilön tai viranhaltijan päättämän asian kirkkoneuvoston käsiteltäväksi. Kirkkoneuvosto voi tällöin kumota päätöksen tai muuttaa sitä taikka palauttaa asian uudelleen käsiteltäväksi.

3 § Hautausmaat

Tuusulan seurakunnalla on neljä hautausmaata.

Tuusulan kirkkopuisto	(858-405-7-67)
Paijalan hautausmaa	(858-409-2-372)
Kellokosken hautausmaa	(858-404-3-2116)
Jokelan uurnalehto	(858-405-7-68)

Tuusulan kirkkopuisto on ns. museohautausmaa. Sinne haudataan kirkkoneuvoston päätöksellä. Tunnustuksettomasta hautausmaasta on tehty sopimus Järvenpään, Keravan ja Sipoon seurakuntien kanssa. Tunnustukseton hautausmaa sijaitsee Keravan hautausmaan yhteydessä ja sen hoidosta vastaa Keravan seurakunta.

Hautaustoimilaki 1 luku 3 §/ Velvollisuus ylläpitää yleisiä hautausmaita

Evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien tai seurakuntayhtymien tulee ylläpitää yleisiä hautausmaita. Hautausmaa voi olla useamman seurakunnan tai seurakuntayhtymän yhteinen.

KJ 17 luku 1 §

Seurakunnalla tulee olla oma tai toisen seurakunnan tai seurakuntayhtymän kanssa yhteinen hautausmaa taikka oikeus käyttää muuta vihittyä hautausmaata.

4 § Hautausmaakaava ja käyttösuunnitelma

Hautausmaan käytössä noudatetaan hautausmaakaavaa ja hautausmaan käyttösuunnitelmaa.

KL 17 luku 8 §7 Hautausmaakaava ja hautausmaan käyttösuunnitelma

Kirkkovaltuusto hyväksyy jokaista hautausmaata varten hautausmaakaavan ja hautausmaan käyttösuunnitelman, jotka on alistettava tuomiokapitulin vahvistettaviksi. Kirkkojärjestyksessä säädetään niistä asioista, joista hautausmaakaavassa ja hautausmaankäyttösuunnitelmassa on määrättävä.

KJ 17 luku 6 §

Hautausmaakaava on yleiskartta, joka osoittaa hautausmaan rajat, sen liikenteen järjestelyt, eri toimintojen sijoitukset sekä jakaa hauta-alueet sopiviin yksiköihin. Hautausmaakaava laaditaan siten, että hautausmaaksi varattu alue tulee maaston luonne, kauneusnäkökohdat ja seurakunnan taloudellinen kantokyky huomioon ottaen käytetyksi tarkoituksenmukaisesti. Kaavaan sisältyy myös hautausmaa-alueen kuivatus- ja vesihuoltosuunnitelma, jätehuollon järjestäminen sekä käytävien, hauta-alueiden ja rakennusten sijainti.

Hautausmaan käyttösuunnitelma sisältää hautausmaakaavan sanallisen selityksen, joka selvittää ne hautausmaakaavan yksityiskohdat,

jotka eivät ilmene piirustuksista. Suunnitelmasta ilmenee lisäksi, onko hautausmaalla tai sen osalla käytössä syvähautaus ja missä järjestyksessä hautaosastot otetaan käyttöön. Käyttösuunnitelmassa otetaan huomioon myös eri aikoina perustettujen hautausmaan osien ominaispiirteet sekä esitetään hautausmaan käytön erityiset rajoitukset.

5 § Hauta

Haudalla tarkoitetaan yhden tai useamman vainajan hautaamista varten varattua maa- aluetta hautausmaalla. Hauta sisältää yhden tai useamman vierekkäisen hautapaikan ja kukin hautapaikka yhden tai useamman päällekkäisen hautasijan.

Arkkuhaudan vähimmäissyvyydestä määrätään terveydensuojeluasetuksessa. Jos hautausmaa tai sen osa käyttösuunnitelmassa on osoitettu kerros- eli syvähautaukseen ja maan laatu sen sallii, voidaan hautaan haudata kaksi tai useampia arkkuja päällekkäin, jolloin vähimmäissyvyyteen lisätään 0,6 metriä arkkuja kohden.

Hautausyvydet:

matalahauta	1,50 m
syvähauta	2,10 m

Urnahaudan vähimmäissyvyys on 0,6 metriä. Tämä ei kuitenkaan koske ilman uurnaa haudattavaa tuhkaa. Arkkuhautasija voidaan muuttaa urnahautaukseen siten, että asiasta tehdään merkintä seurakunnan hautakirjanpitoon. Uurnia voidaan haudata päällekkäin tilan salliessa.

Tuhkan hautaaminen voidaan suorittaa kestävästä aineesta tehdyssä uurnassa myös uurnaholviin (kolumbaarioon). Uurnaholvissa voi olla yhdelle tai useammalle uurnalle tarkoitettuja hautapaikkoja.

Muistolehdossa (Paijalan ja Kellokosken hautausmaa sekä Jokelan uurnalehto) ei ole pysyvästi merkittyjä hautasijoja eikä yksityisiä muistomerkkejä.

Paijalan ja Kellokosken hautausmaalla sekä Jokelan uurnalehdossa on tuhkan sirottelu- alue.

Paijalan hautausmaalla on alue, joka on tarkoitettu joukkotuhon uhrien hautaamiseksi yhteishautaan (osasto 34)

Terveydensuojeluasetus 40 § 2 ja 3 mom.

Arkkuun sijoitettu ruumis on haudattava maahan vähintään 150 senttimetrin syvyyteen. Samaa arkkuhautasijaa saa käyttää aikaisintaan 15 vuoden kuluttua edellisestä hautaamisesta.

Ruumis voidaan sijoittaa myös hautakammioon edellyttäen, ettei siitä aiheudu terveyshaittaa. Hautakammioon saa haudata 2 momentissa mainittua aikaa lyhyemmin väliajoin edellyttäen, että kunnan terveydensuojeluviranomainen hyväksyy hautaamisen.

6 § Hautaoikeus

Hautasijan osoittamisesta on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään. Seurakunta osoittaa pyynnöstä hautasijan erilliseltä tunnustuksettomalta hauta-alueelta. Tunnustukseton hauta-alue sijaitsee Keravan hautausmaan yhteydessä ja sitä hallinnoi Keravan seurakunta.

Hautaoikeus luovutetaan 25 vuodeksi ja se alkaa haudan luovuttamisista seuraavan kalenterivuoden alusta. Hautaoikeuden voimassaoloaikaa voidaan hakemuksesta jatkaa, jollei siitä aiheudu haittaa hautausmaan tarkoituksenmukaiselle järjestelylle ja hoidolle. Hautaaminen on mahdollista koko hautaoikeuden ajan. Mikäli uudelleenhautaamisen voimassaoloaika jää lyhyemmäksi kuin haudan koskemattomuusaika (vähintään 20 vuotta, Kellokosken hautausmaa 25 vuotta), hautaoikeus on lunastettava kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukaan.

Kun hauta määräajan päättymisen jälkeen luovutetaan uudelleen, on ensisijainen oikeus hautaan sillä, jolla on aiemmin ollut oikeus tulla siihen haudatuksi. Mikäli hautaoikeuden haltija haudan koskemattomuusajan umpeuduttua haluaa luopua hautaoikeudesta, seurakunta ei maksa korvausta luopumisesta. Hautaoikeuden haltija on velvollinen esittämään muiden omaisten suostumukset asiaan. Hautaoikeus voidaan luovuttaa takaisin vain seurakunnalle.

Hautaustoimilaki 2 luku 4 §/Hautasijan osoittaminen

Evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta tai seurakuntayhtymä on velvollinen vaadittaessa osoittamaan hautasijan vainajalle, jonka kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta oli kuolinhetkellä seurakunnan tai seurakuntayhtymän alueella. Jos vainajalla ei kuollessaan ollut kotikuntalaissa tarkoitettua kotikuntaa, 1 momentissa mainittu velvollisuus on sillä evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnalla tai seurakuntayhtymällä, jonka alueella vainaja kuollessaan asui. Evankelis-luterilaisen kirkon seurakunta tai seurakuntayhtymä on lisäksi velvollinen vaadittaessa osoittamaan hautasijan myös sellaiselle kuolinhetkellä ulkomailla asuneelle Suomen kansalaiselle, jonka viimeinen kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta ennen ulkomaille muuttamista oli seurakunnan tai seurakuntayhtymän alueella.

5 §/Tunnustukseton hauta-alue

Hautasija on pyynnöstä osoitettava erilliseltä tunnustuksettomalta hauta-alueelta, joka ei saa sijaita kohtuuttoman kaukana seurakunnan tai seurakuntayhtymän alueesta. Tunnustukseton hauta-alue on erillinen hautausmaa tai muusta hautausmaasta selvästi erottuvalla tavalla rajattu hautausmaan osa.

Hautaustoimilaki 8 luku 28 § 3 mom/ Voimaantulo- ja siirtymäsäännös

Tämän lain 5 §:ssä säädettyä velvoitetta osoittaa hautasija tunnustuksettomalta hauta-alueelta sovelletaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta.

KL 17 luku 2 §/Hautaoikeus

Oikeudesta tulla haudatuksi seurakunnan hautausmaahan säädetään hautaustoimilaissa (457/2003). Kirkkoneuvosto voi luovuttaa hautaoikeuden muullekin kuin hautaustoimilain 4 §:ssä tarkoitettulle vainajalle. Oikeus haudata luovutetaan kuolemantapauksen yhteydessä. Samalla hautaoikeus voidaan luovuttaa myös vainajan omaisille. Kirkkoneuvosto voi erityisestä syystä luovuttaa hautaoikeuden muulloinkin. Hautaoikeuden haltija voi luovuttaa tämän oikeuden vain seurakunnalle.

Hautaoikeus luovutetaan enintään 50 vuoden määräajaksi. Hautaoikeuden voimassaoloaika lasketaan haudan luovuttamista seuraavan kalenterivuoden alusta. Voimassaoloaika päättyy kuitenkin aikaisintaan sen kalenterivuoden lopussa, jona viimeisestä hautauksesta on kulunut 15 vuotta, ei kuitenkaan ennen kuin hautaa voidaan uudelleen käyttää. Hautaoikeuden voimassaoloaikaa voidaan oikeudenhaltijan hakemuksesta jatkaa, jollei siitä aiheudu haittaa hautausmaan tarkoituksenmukaiselle järjestelylle tai hoidolle. Hautaoikeus on voimassa vain niin kauan kuin hauta on rauhoitetun hautausmaan osana. Hautaoikeus lakkaa ilman irtisanomista. Hautaoikeuden lakkaamisesta siinä tapauksessa, että haudan hoito on olennaisesti laiminlyöty, säädetään 5 §:n 3 momentissa.

KL 26 luku 7 §/Hautaustoimi

Jos seurakunta on ennen tämän lain voimaantuloa luovuttanut haudan aini-aaksi, tämä luovutus on edelleen voimassa niin kauan kuin hauta on rauhoitetun hautausmaan osana. Hautaan sovelletaan kuitenkin, mitä 17 luvun 5 §:ssä on säädetty. Hautoihin, jotka on luovutettu määräajaksi ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tätä lakia ja sen nojalla annettuja määräyksiä siltä osin kuin ne eivät rajoita hautaoikeuden haltijalla kumotun kirkkolain mukaan olleita oikeuksia.

7 § Hautaamisjärjestys

Haudattaessa aikaisemmin lunastettuun hautaan on hautausjärjestelyistä huolehtivan esitettävä tarvittaessa ensisijaisten oikeudenomistajien suostumus asiaan sekä sukuselvitys.

KL 17 luku 4 §/Hautaamisjärjestys

Jollei siitä, keitä hautaan voidaan haudata, ole sovittu 3 §:n 2 momentin mukaisesti, hautaan saadaan ensisijaisesti haudata vainaja, jota varten hauta on luovutettu, ja tämän puoliso sekä lisäksi sattuneiden kuolemantapausten mukaisessa järjestyksessä suoraan etenevässä tai takenevassa polvessa oleva sukulainen ja tämän puoliso. Jollei tällaista sukulaista ole tai jos hautaoikeuden haltija siihen suostuu, hautaan saadaan haudata vainajan sisar ja veli sekä heidän lapsensa, sanottujen henkilöiden otto- ja kasvattilapset sekä näiden kaikkien puoliset. Hautaoikeuden haltijan suostumuksella voi hautaustoimesta vastaava seurakunnan viranomainen antaa luvan haudata hautaan muunkin henkilön, milloin siihen on erityinen syy.

8 § Hautaoikeuden haltija

Hautaoikeuden haltijasta on voimassa mitä siitä säädetään erikseen.

KL 17 luku 3 §/Hautaoikeuden haltija

Hautaoikeuden haltija edustaa niitä, joita voidaan haudata hautaan, sekä käyttää puhevaltaa hautaa koskeissa asioissa siten kuin hautaustoimilaissa sekä tässä laissa ja sen nojalla säädetään tai määrätään. Hautaoikeuden haltijasta ja siitä, keitä hautaan voidaan haudata, sovitaan hautaa luovutettaessa. Jos sopimusta ei ole tehty vuoden kuluessa haudan luo-

vutuspäivästä tai jos tehtyä sopimusta ei voida olosuhteiden muuttumisen johdosta noudattaa, hautaoikeuden haltijaksi tulee vainajan leski tai, milloin leskeä ei ole taikka hänkin on kuollut, ensimmäiseksi haetaan haudatun vainajan lähimmät perilliset. Jos heitä on useita, heidän on valittava hautaoikeuden haltija edustamaan heitä hautaa koskevissa asioissa. Hautaoikeuden uudesta haltijasta on ilmoitettava hautaustoimesta vastaavalle seurakunnan viranomaiselle. Jos ensimmäiseksi haetaan haudatun vainajan lähimmät perilliset eivät ole voineet sopia hautaoikeuden uudesta haltijasta, kirkkoneuvosto voi määrätä hautaoikeuden haltijan ja antaa etusijan paikkakunnalla asuvalle tai sille, joka on huolehtinut haudan hoidosta.

9 § Todistus hautaoikeudesta

Hautaoikeuden haltijalle annetaan todistus, jossa on tiedot haudan sijainnista, hautaoikeuden voimassaoloajasta ja hautaoikeuden haltijasta sekä, jos siitä on sovittu, keitä haetaan voidaan haudata.

10 § Ruumiin ja tuhkan käsittely, säilyttäminen ja kuljettaminen

Ruumis säilytetään ennen hautaamista suljetussa arkussa ruumissuojassa, jonne ei saa päästää sivullisia. Arkkuun on merkittävä vainajan nimi. Hautaustoimesta vastaava viranomainen voi määrätä ruumiin siirrettäväksi haetaan ennen hautaamista terveydensuojeluyksististä tai muusta erityisestä syystä. Tällöin hauta on peitettävä arkun korkeudelta. Omaisten pyynnöstä ruumis voidaan viedä haetaan ennen hautaamista, jos esteitä siihen ei ole. Mikäli tuhkaa ei ole noudettu krematoriosta vuoden kuluessa tuhkaamisesta, seurakunnalla on oikeus haudata tuhka seurakunnan ylläpitämän hautausmaan muistolehtoon.

Terveydensuojeluasetus 7 luku 41 §/Ruumiin käsittely, säilyttäminen ja kuljettaminen

Jos vainaja on sairastanut tarttuvaa tautia ja tartunnan vaara on edelleen olemassa, on vainajan kuolinsyyn selvittäjän ilmoitettava tästä ruumista käsittelevälle. Muualla kuin sairaalan tiloissa ruumis on säilytettävä asianmukaisessa tiiviissä arkussa tai vastaavassa ennen hautaamista.

Ruumiin kuljettaminen on sallittua vain siihen tarkoitukseen varatussa kulkuneuvossa. Ruumiinkuljettamisesta valtioiden välillä säädetään erikseen.

Hautaustoimilaki 7 luku 18 §/Tuhkan luovuttaminen

Krematorion ylläpitäjä saa luovuttaa tuhkan vain haudattavaksi tai muulla tavoin pysyvästi yhteen paikkaan sijoitettavaksi. Luovutuksensaajan on ennen tuhkan luovuttamista ilmoitettava kirjallisesti krematorion ylläpitäjälle, minne tuhka tullaan sijoittamaan. Krematorion ylläpitäjä ei saa luovuttaa tuhkaa, jos on perusteltu syy epäillä, että tuhkaa tulnaisiin käsittelemään tämän lain säännösten vastaisesti.

Krematorion ylläpitäjän on tuhkan luovuttamiseen liittyvässä toiminnassa noudatettava, mitä hallintomenettelylaissa (598/1982), asiakirjan

lähettämisestä annetussa laissa (74/1954) ja kielilaissa (148/1922) sekä tiedoksiannosta hallintoasioissa säädetään.

11 § Hautaaminen

Hautaamisen ajasta on sovittava, mikäli mahdollista viimeistään seitsemän (7) päivää ennen toimitusta. Uurnan hautaamisesta voidaan sopia lyhyemmällä ajalla ennen toimitusta tapauskohtaisesti. Ennen hautaamista on esitettävä hautauslupa. Hauta kaivetaan kartan määräämään paikkaan ja sen leveys ja pituus määräytyvät arkun suuruuden mukaan siten, että arkku mahtuu riittävän väljästi laskeutumaan vaakasuorassa asennossa haudan pohjalle saakka. Haudan kaivamisen aikana näkyviin tulevat aikaisemmin haudatun vainajan jäännökset suojataan kaivamisen aikana ja sen jälkeen peitetään haudan pohjalle.

Tilapäisen haitan aiheuttaminen viereisille haudoille ei ole esteenä haudan avaamiselle.

Ruumis on haudattava helposti maatuva arkussa. Ruumiin hautaamista ilman arkkua ei sallita. Tuhka on haudattava helposti maatuva uurnassa. Vainajan tuhka voidaan haudata ilman uurnaa tai kevyessä kääreessä. Tuhka voidaan myös sirotella sirottelualueelle hautausmaan käyttösuunnitelman mukaisella tavalla. Hauta peitetään toimituksen aikana kannella, jonka päälle kukkalaitteet lasketaan. Haudan avaamisesta ja peittämisestä huolehtii seurakunta. Omaiset voivat peittää haudan, jos siitä on erikseen sovittu (huomioitava haudan tukilaitteet).

Haudalla olevat hautamuistomerkit on hautaoikeuden haltijan kustannuksella siirrettävä syrjään ja hautauksen jälkeen taas asetettava paikoilleen siten, että muistomerkki ei vaaranna turvallisuutta.

Omaisten on poistettava hautaamisen yhteydessä haudalle lasketut kukkalaitteet neljän-toista (14) päivän kuluessa, minkä jälkeen seurakunnalla on oikeus poistaa ne.

Hautaustoimilaki 1 luku 2§ /Yleiset velvollisuudet

Vainajan ruumis on ilman aiheetonta viivytystä haudattava tai tuhkattava. Vainajan ruumista ja tuhkaa tulee käsitellä arvokkaalla ja vainajan muistoa kunnioittavalla tavalla. Vainajan ruumiin hautaamisessa ja tuhkaamisessa sekä tuhkan käsittelyssä tulee kunnioittaa vainajan katsomusta ja toivomuksia.

Hautaustoimilaki 7 luku 19 § / Tuhkan hautaaminen tai sijoittaminen muulla tavoin

Tuhka on vuoden kuluessa tuhkaamisesta haudattava tai muulla tavoin sijoitettava pysyvästi yhteen paikkaan. Jolleivät 23 §:ssä tarkoitetut henkilöt tämän jälkeen kehotuksesta huolimatta huolehdi tuhkasta, sijoitetaan tuhka vainajan kuolinpesän kustannuksella sille hautausmaalle, johon vainajalla on oikeus tulla haudatuksi. Tuhkan sijoittamiseen on oltava alueen omistajan tai haltijan suostumus.

Terveysturvallisuuslaki 40 § 1 mom

Hautaaminen

Vainajan ruumis on haudattava viivytyksettä tiiviissä asianmukaisessa arkussa tai vastaavassa taikka tuhkattava krematoriossa.

Arkkujen ja uurnien tulee täyttää Kirkkohallituksen laatusuositukset

Arkkujen on täytettävä ne suositukset, jotka kirkkohallitus on suositellut käyttöön otettaviksi (yleiskirje 37 / 2005).

Uurnien on täytettävä ne suositukset, jotka kirkkohallitus on suositellut käyttöön otettaviksi (yleiskirje 37 / 2005)

12 § Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto

Haudattu ruumis tai tuhka saadaan siirtää toiseen hautaan, jos aluehallintovirasto erityisen painavista syistä on myöntänyt siihen luvan. Haudatun ruumiin siirtäminen edellyttää lisäksi kunnan terveydensuojeluviranomaisen myöntämää lupaa. Mainitut päätökset on ennen siirron valmistelua toimitettava tiedoksi seurakunnalle sekä myös vastaanottajaseurakunnalle. Tuusulan seurakunta ei tarjoa siirtoon liittyvää palvelua, vaan omaisten tulee itse järjestää vainajan siirtoon liittyvät työt (haut.tmk 6/2011, § 73, Kn 9/2011 § 240)

Hautaustoimilaki 8 luku 24 §/Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto

Haudattu ruumis tai tuhka saadaan erityisen painavista syistä lääninhallituksen luvalla siirtää toiseen hautaan. Haudatun ruumiin siirtämiseen tarvittavasta terveydensuojeluviranomaisen luvasta säädetään erikseen.

Terveydensuojeluasetus 42 §/Haudatun ruumiin siirtäminen

Haudatun ruumiin siirtämistä koskevaan kunnan terveydensuojeluviranomaiselle osoitettuun hakemukseen on liitettävä tiedot vainajasta sekä virallinen selvitys kuoleman syystä ja ajasta, ruumiin hautapaikasta sekä selvitys ruumille varatusta uudesta hautapaikasta. Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on hankittava hautausmaiden omistajilta lausunto terveydellisten seikkojen selvittämiseksi haudatun ruumiin siirtämisestä tehdystä hakemuksesta. Kunnan terveydensuojeluviranomainen voi tarvittaessa kieltää haudatun ruumiin siirtämisen tai määrätä ruumista siirrettäessä noudatettavista muista toimenpiteistä terveystaitan ehkäisemiseksi. Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on määrättävä aika, jonka kuluessa ruumiin siirtäminen on toimitettava. Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on lähetettävä ruumiin siirtämistä koskeva päätös tiedoksi sen kunnan terveydensuojeluviranomaiselle, jonne ruumis siirretään, sekä asianomaisten hautausmaiden omistajille. Kunnan terveydensuojeluviranomaisen edustajan on oltava paikalla ruumista haudasta otettaessa ja uudelleen haudattaessa.

Hallintolaki (434/2003)34 § 1 mom/ Asianosaisen kuuleminen

Asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

13 § Haudan hoitaminen

Hautaa on hoidettava niin kuin siitä on erikseen säädetty.

Seurakunta voi tarvittaessa antaa määräyksiä hautausmaan hoitamisesta yleisen järjestyksen ja rauhan säilyttämiseksi.

Kirkkoneuvosto voi myöntää yksityiselle henkilölle tai yritykselle luvan hoitaa ammattimaisesti hautoja sillä ehdolla, että hän/se sitoutuu noudattamaan seurakunnan antamia toimintaohjeita. Jos hautoja hoitava yrittäjä haluaa käyttää työssään seurakunnan tarvikkeita tai muita hautausmaan palveluja, hänen on sovittava siitä seurakunnan kanssa erikseen. Kirkkovaltuusto voi kirkkolain mukaisilla perusteilla määrätä haudan seurakunnan kustannuksella säilytettäväksi. Kirkkovaltuusto voi tällöin myös hyväksyä sopimuksen, jolla muu yhteisö tai henkilö sitoutuu vastaamaan haudan hoitamisesta.

KL 17 luku 5 §/Haudan hoito

Haudat on pidettävä hautausmaan arvoa vastaavasti hoidettuina. Haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija. Kirkkovaltuusto voi kuitenkin päättää, että seurakunnan kustannuksella huolehditaan hautausmaalla tai sen osalla olevien hautojen perushoidosta. Milloin hautausmaalle on haudattu vainaja, jonka muiston vaalimista on pidettävä seurakunnan kannalta tärkeänä, kirkkovaltuusto voi päättää, että hauta hoidetaan seurakunnan kustannuksella. Seurakunta voi sopia hautaoikeuden haltijan kanssa, että seurakunta ottaa korvauksesta määräjäksi vastuun haudan hoidosta. Seurakunta voi tehdä sopimuksia hautojen hoidosta myös siten, että hoitokorvaukset sijoitetaan erityiseen hautainhoitorahastoon, jonka varoilla kyseiset haudat hoidetaan. Jos haudan hoito on olennaisesti laiminlyöty, kirkkoneuvosto voi velvoittaa hautaoikeuden haltijan kunnostamaan haudan vuoden määräajassa siitä, kun päätös on annettu hänelle tiedoksi. Jollei hän sitä tee, kirkkoneuvosto voi julistaa hautaoikeuden menetetyksi. Päätöksestä on tiedotettava 24 luvun 11 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla. Milloin hautaoikeuden haltijasta tai hänen olinpaikastaan ei saada tietoa, ilmoitus 3 momentissa tarkoitettusta tai hautaustoimilain 14 §:n 3 momentissa tarkoitettusta tai muusta hautaa koskevasta päätöksestä tai ilmoituksesta on pantava tiedoksi haudalle. Päätöksestä tai ilmoituksesta on lisäksi kuulutettava paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä.

14 § Hautamuistomerkit

Haudalle saa asettaa hautausmaan käyttösuunnitelman tai seurakunnan hyväksymien muistomerkkiohjeiden mukaisen muistomerkin. Muusta muistomerkistä on laadittava suunnitelma, joka on hyväksyttävä seurakunnalla ennen muistomerkin valmistamista ja asentamista. Sama menettely koskee vanhan muistomerkin muuttamista sekä uuden muistomerkin tuomista aiemmin lunastetulle haudalle. Hautamuistomerkin tai sitä koskevan muutoksen hyväksymisestä päättää hautaustoimen työalavastaava. Hautausmaiden käyttösunnitelman ohjeistuksesta poikkeavan tms. hautamuistomerkin tekee päätöksen hautausmaatoimen johtokunta (mm. muualle haudatun vainajan nimilaatan asentaminen hautakiveen tai vastaava).

Muistomerkin pystyttämisen ajankohdasta on sovittava etukäteen hautausmaasta vastaavan työntekijän kanssa.

Haudalle asetettava muistomerkki on sijoitettava haudan rajojen sisäpuolelle. Muistomerkki on asennettava siten, ettei kaatumisen tai vieremän vaaraa ole. Hautamuistomerkin tulee olla hautausmaalle tuotaessa valmiiksi tehty eikä se saa olla hautausmaalla paikalleen asentamattomana kauemmin kuin työn suoritus vaatii. Viereisten hautojen vahin-

goittamista on vältettävä. Hautamuistomerkin asettaminen on sallittu vain sulan maan aikana. Työn päätyttyä on haudata heti siistittävä. Jos viereistä haudata on vahingoitettu, on se heti korjattava. Ajoneuvoilla rikotut nurmikot, muu vahinko tai seurakunnalle jääneet siistimistyöt veloitetaan vahingon aiheuttajalta tai laiminlyöjältä. Seurakunnalla on oikeus kuljettaa pois paikoilleen asettamatta jätetyt hautamuistomerkit tai muut laitteet. Työstä aiheutuvat kustannukset veloitetaan laiminlyöjältä.

Haudan reunustaminen aidalla, kiveyksellä tai muuten on kielletty, jollei haudausmaan käyttösuunnitelma sitä salli.

Määräysten vastaisesti asetettu muistomerkki on seurakunnan kehotuksesta viipymättä korjattava tai poistettava. Seurakunta voi määrätä haudalta poistettaviksi asiaankuulumattomat aidat, puut, pensaat ja muut kasvit. Hautaoikeuden päättyessä on hautamuistomerkkien osalta voimassa mitä siitä erikseen säädetään.

Hautaustoimilaki 5 luku 14 §/Hautamuistomerkit

Hautaoikeuden haltija päättää haudalle sijoitettavista hautakivistä ja muista muistomerkeistä. Muistomerkin tulee olla haudausmaan ylläpitäjän hyväksymä.

Haudalle sijoitettua muistomerkkiä ei saa poistaa ilman haudausmaan ylläpitäjän suostumusta.

Hautaoikeuden lakattua haudausmaan ylläpitäjän tulee tarjota hautaoikeuden haltijalle mahdollisuus poistaa hautamuistomerkki, jollei haudausmaan ylläpitäjä erityisestä syystä päättä pitää muistomerkistä huolta haudausmaan lakkaamisen jälkeen.

KL 17 luku 6 §/ Erimielisyyden ratkaiseminen

Kirkkoneuvosto ratkaisee erimielisyyden haudausmaasta, haudausmaan haltijasta, siitä keitä haudataan voidaan haudata, haudausmaan haltijan velvollisuuksista tai muusta haudata tai haudausmaasta koskevasta asiasta, jollei haudausmaalla ole toisin säädetty.

KJ 17 luku 12 §

Jos haudausmaalla on taiteellisesti tai historiallisesti arvokkaita rakennelmia tai muistomerkkejä, joita ei voida pitää paikallaan, ne on asetettava sopivaan paikkaan haudausmaalla tai muulla tavoin huolehdittava niiden säilyttämisestä.

15 § Hautakirjanpito

Haudoista ja niihin haudatuista pidetään haudaus- ja vainajaluetteloa.

Haudausmaakohtaiseen haudausluetteloon merkitään haudausmaan osasto, rivi, haudauspaikka ja haudauspaikka, haudatusnimi, siunaamisajankohta, haudauspaikka, haudausmaasta, haudatusajan voimassaoloaika, haudatusmaan haltija ja hänen osoitteensa sekä keitä haudataan voidaan haudata. Lisäksi rekisteriin voidaan merkitä taiteellisesti tai historiallisesti arvokkaat muistomerkit ja niiden sijainti. Aakkoselliseen vainajaluetteloon merkitään haudausmaasta edellyttämät tiedot.

Tietojen säilyttämisestä huolehtii Järvi-Data, Tuusulan ja Järvenpään seurakuntien yhteinen IT-alue (tai vastaava IT-alue).

*Hautaustoimilaki 5 luku 12 §
Hautarekisteri*

Hautausmaan ylläpitäjän on pidettävä rekisteriä, josta ilmenevät vainajan:

- 1) sukunimi ja etunimet;*
- 2) syntymäaika tai henkilötunnus;*
- 3) kuolinaika;*
- 4) hautaamisajankohta;*
- 5) hautaamistapa; sekä*
- 6) haudan sijainti.*

Rekisteriin voidaan merkitä myös hautaoikeuden haltijan nimi ja postiosoite, hautaoikeuden voimassaoloaika sekä tieto siitä, keitä hautaan voidaan haudata. Lisäksi rekisteriin voidaan merkitä hautausmaalla olevat taiteellisesti tai historiallisesti arvokkaat muistomerkit ja niiden sijainti.

Vainajista, joiden tuhka on sijoitettu muistolehtoon, merkitään rekisteriin 1 momentissa säädetyt tiedot lukuun ottamatta tuhkan sijaintia.

Tässä pykälässä tarkoitettu rekisteri tulee säilyttää pysyvästi.

Kun 8 §:ssä tarkoitettu yhteisö tai säätiö lopettaa toimintansa, tulee tässä pykälässä tarkoitettut asiakirjat luovuttaa säilytettäväksi arkistolaitokseen.

16 § Hautausmaan katselmus

Kirkkoneuvosto huolehtii siitä, että hautausmaan ja sillä olevien rakennusten katselmus suoritetaan vuosittain. Hautausmaan katselmuksesta huolehtii Tuusulan seurakunnan hautaustoimi. Hautausmaiden rakennusten katselmuksesta huolehtii Tuusulan seurakunnan kiinteistötoimi. Katselmuksessa päätetään toimenpiteistä, joihin hautausmaan hoidosta vastaavan viranhaltijan tekemät esitykset sekä tehdyt havainnot antavat aiheutta. Erityisesti katselmuksessa todetaan,

- 1) onko hautaustoimen ohjesääntöä ja vahvistettua hautausmaan käyttösuunnitelmaa noudatettu;
- 2) onko hautakirjanpito yhtäpitävä hautausmaalla suoritettujen toimenpiteiden kanssa;
- 3) onko yksityisiä hautoja kunnostettu ja hoidettu ohjesäännön mukaisesti ja
- 4) onko seurakunnan huolehtimien hautojen hoito ollut sopimusten ja annettujen määräysten mukaista.

Katselmuksesta laaditaan pöytäkirja.

17 § Liikkuminen hautausmaalla

Hautausmailla noudatetaan hautausmaakohtaisia sääntöjä. Hautausmaalle on yleisöllä vapaa pääsy valoisaan aikaan.

Erityisinä juhla-aikoina, kuten pyhäinpäivänä, jouluna, uudenvuodenpäivänä ja näiden aattona sekä kiiristorstaista pääsiäispäivään hautausmaa on avoinna yleisölle läpi vuorokauden.

18 § Hautausmaalla noudatettava järjestys

Hautausmailla noudatetaan hautausmaakohtaisia sääntöjä.

Hautausmaalla noudatetaan hiljaisuutta ja arvokkuutta. Hautoja, hautausmaan istutuksia ja nurmikoita ei saa vahingoittaa. Hautausmaan rauhaa häiritsevä työ on hautausten toimituksen ajaksi keskeytettävä.

Moottoriajoneuvoliikenne ja pysäköinti on sallittua vain sille erikseen osoitetuilla alueilla. Muilla alueilla moottoriajoneuvon käyttö on sallittua vainajan tai muistomerkin kuljettamiseen, liikuntaesteisten hautausmaalla liikkumiseen taikka välttämättömään huoltoajoon. Ajoneuvojen tulee olla sellaisia, että hautausmaan käytävät kestävät niiden painon. Jätteet on lajiteltava asianmukaisella tavalla siten, että puutarhajäte erotetaan sekajätteestä (hautakynntilät, paperit, muovit, kukkiensidontatarvikkeet ym.) erikseen.

Järjestyslaki (612/2003)

Jätelaki (646/2011 8 luku72 §/ Roskaamiskielto

Ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa (roskaamiskielto).

19 § Räjätystyöt hautausmaalla

Räjätystyön suorittamisesta hautausmaalla noudatetaan mitä siitä erikseen säädetään ja määrätään.

Räjätysten suorittaminen hautausmaalla ei ole suositeltavaa muutoin kuin poikkeustapauksissa.

Räjähdeasetus (473/1993) 2 luku

5 § 1 ja 2 mom

Räjähdeiden valmistuksessa, varastoinnissa, käytössä sekä kuljetuksessa tehdas-, varasto- ja satama-alueella tulee noudattaa käsiteltävien räjähteiden laatuun ja määrään sekä olosuhteisiin nähden riittävää huolellisuutta ja varovaisuutta.

Räjähdeiden valmistus, varastointi ja käyttö on järjestettävä sekä näihin tarkoituksiin käytettävät tilat, rakennukset ja laitteistot suunniteltava, rakennettava ja sijoitettava sekä varustettava valvonta- ja varojärjestelmillä siten kuin henkilö-, omaisuus- ja ympäristövahinkojen estämiseksi on toiminnan vaarallisuus huomioon ottaen kohtuudella tarpeellista.

Valtioneuvoston asetus panostajien pätevyyskirjoista (122/2002)

2 §

Panostajan pätevyyskirjan saaneella on oikeus työssä käsitellä ja käyttää räjähteitä panostajalaissa (219/2000) ja tässä asetuksessa sekä räjäytys- ja louhintatyön järjestysohjeista annetun valtioneuvoston päätöksen (410/1986) 4 §:ssä säädetyin edellytyksin.

Valtioneuvoston päätös räjäytys- ja louhintatyön järjestysohjeista (410/1986, muutokset 848/1994, 49/1995, 121/1996 ja 123/2002).

20 § Voimaantulo

Tämä ohjesääntö tulee voimaan, kun tuomiokapitulin vahvistamista koskeva päätös saa lainvoiman.

Tällä ohjesäännöllä kumotaan aikaisempi 1. elokuuta 2004 vahvistettu hautaustoimen ohjesääntö.